

1.4. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ПРОВЕРКА НА ПРИНЦИПА ЗА КОРЕЛАЦИЯ НА МАКСИМУМИТЕ. ПРИМЕРИ ЗА ЗАВИСИМИ И НЕЗАВИСИМИ ИСТОРИЧЕСКИ ТЕКСТОВЕ

През 1978–1985 г. авторът проведе първия обширен изчислителен експеримент за пресмятане на числото $r(X, Y)$ за няколко десетки двойки от конкретни исторически текстове – хроники, летописи и т.н. Подробно вж. в [904], [908], [1137], [884].

Оказа се, че коефициентът $r(X, Y)$ добре различава „НЕСЪМНЕНО ЗАВИСИМИ“ и „НЕСЪМНЕНО НЕЗАВИСИМИ“ двойки исторически текстове. Беше открито, че за всички изследвани двойки реални летописи X, Y , описващи НЕСЪМНЕНО РАЗЛИЧНИ СЪБИТИЯ (различни исторически епохи или различни държави) – т.е. за независими текстове – числото $r(X, Y)$ се изменя от 1 до 1/100 при брой на локалните максимуми от 10 до 15. Напротив, ако историческите летописи X и Y са НЕСЪМНЕНО ЗАВИСИМИ, т.е. описват едни и същи събития, то числото $r(X, Y)$ не надминава 10^{-8} за същия брой максимуми.

Това показва, че между значението на коефициентите за зависими и независими текстове се наблюдава прекъсване от няколко порядъка. Да подчертаем, че тук не са важни абсолютните стойности на получените коефициенти, а фактът, че „зоната на коефициентите на несъмнено зависимите текстове“ е отделена с НЯКОЛКО ПОРЯДЪКА от „зоната на коефициентите за несъмнено независимите текстове“.

ПРИМЕР 1.

На рис. 5.9, рис. 5.10 и рис. 5.11 са показани графиките на обемите на два несъмнено зависими исторически текста.

За текст X сме взели историческата монография на В. С. Сергеев „Очерки по истории древнего Рима“ том 1–2, ОГИЗ, Москва, 1938.

За текст Y сме взели „античен“ източник, а именно „Римска история“ на Тит Ливий, том 1–6, Москва, 1897–1899 г.

Според хронологията на Скалигер тези текстове описват събития в годините около 757–287 пр.н.е. Тук $A=757$ г. пр.н.е., $B=287$ г. пр.н.е. Двата текста описват една и съща историческа епоха и приблизително едни и същи събития. Нагледно се вижда, че графиките на обема правят своите ОСНОВНИ скокове практически едновременно. За количественото сравнение на функциите трябва предварително да изгладим „дребното колебание“, т.е. вторичните скокове, наслагващите се на основните, първични колебания на